

nowiny

NASZEJ GMINY

BEZPŁATNY KWARTALNIK GMINY TUROŚŃ KOŚCIELNA

ISSN: 2299 - 1972

*Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
Mieszkańcom Gminy Turośl Kościelna
życzymy zdrowia i wszelkiej pomyślności.*

*Niech ten Wyjątkowy Czas
przyniesie wytchnienie i dystans od niełatwej codzienności,
a nadchodzący 2021 rok obfituje w sukcesy.*

Jarosław Czech
Przewodniczący
Rady Gminy Turośl Kościelna

Grzegorz Jakuć
Wójt
Gminy Turośl Kościelna

W NUMERZE:

- s. 2-3** Informacje z sesji Rady Gminy
- s. 3** Wydarzenia
- s. 4-5** Inwestycje gminne
- s. 6-7** Projekt budżetu na 2021 r.
- s. 7** Odpady, a sprawa „gminy”
- s. 8-9** Oświata
- s. 10** Wywiad z Grzegorzem Jakuciem, wójtem Gminy
- s. 11** Życzenia świąteczne
- s. 12** Aktywność społeczności doceniona

Wydawca:

Gminny Ośrodek Kultury w Turośni Kościelnej

Adres wydawcy:

ul. Lipowa 109
18-106 Turośń Kościelna
tel. 515 950 103
www.turosnskocielna.pl

Redakcja:

Bożena Bieryło, Agnieszka Popławska – redaktor naczelny

Skład i druk:

ul. Bema 11, 15-369 Białystok

Nakład:

1.200 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji nadesłanych tekstów. Przedruki i wykorzystywanie opublikowanych materiałów mogą się odbywać wyłącznie za zgodą redakcji.

Zdjęcie na okładce: Dekoracja świąteczna w Turośni Kościelnej, fot. Bożena Bieryło

Obrady Rady Gminy Turośń Kościelna

Informacje z sesji

Od poprzedniego wydania „Nowin” odbyły się dwie sesje Rady Gminy Turośń Kościelna. 23 października 2020 r. – XVII sesja Rady Gminy, natomiast 11 grudnia 2020 r. – XVIII. Ze względu na epidemię, obie sesje odbyły się w zdalnym trybie obradowania.

XVII sesja Rady Gminy

Głównym tematem październikowych obrad była gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy. W tej sprawie podjęto sześć uchwał. Ustalony został sposób odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne (**Uchwała Nr XVII/139/2020**). Radni przyjęli Regulamin (**Uchwała Nr XVII/140/2020**), w którym określone zostały szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turośń Kościelna, w zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych. Określony został również wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (**Uchwała Nr XVII/143/2020**) i górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Gminy Turośń Kościelna oraz górna stawka opłaty ponoszonej przez właścicieli nieruchomości, za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych (**Uchwała Nr XVII/144/2020**).

Omówiony został także szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (**Uchwała Nr XVII/141/2020**) oraz wybrana została metoda ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik na terenie gminy (**Uchwała Nr XVII/142/2020**). Szczegółowe in-

formacje na temat gospodarowania odpadami komunalnymi – na str. 7.

W dalszej części obrad, **uchwałą Nr XVII/145/2019** radni przyjęli tekst jednolity Statutu Gminy Turośń Kościelna, w którym wprowadzone zostały wszystkie dotychczasowe zmiany. Ponadto udzielona została pomoc finansowa Powiatowi Białostockiemu na dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. (**Uchwała Nr XVII/136/2020**).

Podjęto również uchwały w sprawie wspólnej realizacji projektu pn. „Rozwój e-usług w gminach Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (**Uchwała Nr XVII/137/2020**) oraz w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej we wsi Turośń Kościelna (**Uchwała Nr XVII/146/2020**).

Podczas sesji przedstawiona została informacja z realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2019/2020. Informację przedstawili dyrektorzy szkół podstawowych z terenu gminy.

XVIII sesja Rady Gminy

Obrady grudniowe rozpoczęły się wnioskiem Grzegorza Jakucia, wójta Gminy Turośń Kościelna, o uzupełnienie porządku posiedzenia o uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o partnerstwie na rzecz przygotowania i realizacji projektu pn. „Wsparcie szkół Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego związane z ograniczeniem skutków pandemii Covid-19”. Po zakończeniu spraw proceduralnych, wójt przedstawił zebrany informację o działaniach podejmowanych w okresie międzysesyjnym.

Istotną kwestią, nad którą procedowali radni, była sprawa wysokości stawek podatków lokalnych w 2021 r. Wójt wystąpił z wnioskiem, aby stawki podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i podatku od środków transportowych

Wyniki głosowania jawnego z dnia 11 grudnia 2020 w sprawie: **Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, obowiązujących na terenie gminy Turośń Kościelna na 2021r.**

15	ZA
0	PRZECIW
0	WSTRZYMUJĘ...
0	BRAK GŁOSU
0	NIEOBECNI

ZA	15
Bartnowski Jarosław Bączek Jerzy	
Bogdanowicz Wojciech Czech Jarosław	
Drozdowska Jadwiga Zofia Dryl Beata	
Kamiński Tomasz Kondzior Leszek	
Kondzior Marek Kondzior Wojciech Andrzej	
Kowalewicz Sławomir Leszczyńska Bernarda	
Paczkowski Marek Sasinowska Elżbieta	
Szajda Sławomir Dariusz	
PRZECIW	0
WSTRZYMUJĘ SIĘ	0

Każdy mieszkaniec gminy, pod adresem turosnskocielna.esesja.pl, może śledzić na żywo przebieg zdalnych obrad.

Drodzy Czytelnicy!

Życzymy, aby Boże Narodzenie przyniosło nadzieję na lepsze jutro, dodało otuchy i siły w pokonywaniu codziennych trosk.

Niech magia świątecznego czasu wypełni Państwa domy miłością, radością i pokojem.

Niech nadchodzący 2021 rok upłynie w zdrowiu, przyniesie pomyślność i umożliwi realizację planów i spełnianie marzeń.

Redakcja Nowin

102. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę

Pamiętamy

Z uwagi na panującą sytuację epidemiczną w kraju, tegoroczne obchody Narodowego Święta Niepodległości w gminie Turośń Kościelna miały charakter symboliczny.

Grzegorz Jakuc – wójt Gminy Turośń Kościelna, Jarosław Czech – przewodniczący Rady Gminy, ks. dr Tomasz Powichrowski – proboszcz parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Niewodnicy Kościelnej i Bożena Bieryło – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Turośni Kościelnej oddali hołd poległym w obronie Ojczyzny. Delegacja złożyła kwiaty i zapaliła znicze pod pomnikiem „Ku czci poległych w obronie Ojczyzny 1918-1920” w Niewodnicy Kościelnej. Rokrocznie, 11 listopada, to piękna lekcja historii, okupiona krwią przelaną przez pokolenia Polaków, w której nie tylko obroniliśmy, ale i utrzymaliśmy niepodległość.

O godz. 18 w kościele pw. św. Antoniego Padewskiego w Niewodnicy Kościelnej odbyła się uroczysta Msza Święta sprawowana w intencji poległych za naszą Ojczyznę, której przewodniczył ksiądz proboszcz dr Tomasz Powichrowski.

Bożena Bieryło
zdjęcie: Alina Kowalczuk

Delegacja samorządowa: Grzegorz Jakuc – wójt Gminy Turośń Kościelna, Jarosław Czech – przewodniczący Rady Gminy, Bożena Bieryło – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury z księdzem doktorem Tomaszem Powichrowskim – proboszczem niewodnickiej parafii.

Piękne, kolorowe chryzantemy ozdobią miejsca pamięci, m.in. w Juraszkach (na zdjęciu), Niewodnicy Kościelnej, Borowskich Gzikach i Turośni Kościelnej.

Gmina Turośń Kościelna pomaga przedsiębiorcom

Akcja „Chryzantema 2020”

Gmina Turośń Kościelna włączyła się w pomoc producentom i sprzedawcom chryzantem. Akcja odbywa się w ramach pomocy przedsiębiorcom, związanej ze skutkami, wprowadzonego w okresie Wszystkich Świętych, zakazu wstępu na cmentarze. Chryzantemy pozyskane z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ozdobiły miejsca pamięci na terenie naszej gminy.

Tekst i zdjęcie:
Agnieszka Poptawska

pozostały na niezmiennym poziomie, pomimo tego, iż maksymalne stawki podatków uległy nieznacznej wzrostowi. Pozostawienie stawek na niezmiennym poziomie podyktowane jest aktualną sytuacją gospodarczą i potrzebą wsparcia przedsiębiorców i mieszkańców gminy. Radni podjęli **uchwałę Nr XVIII/151/2020** w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, obowiązujących na terenie gminy Turośń Kościelna na 2021r., **uchwałę Nr XVIII/152/2020** w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta, przyjętej za podstawę wymiaru podatku rolnego na terenie gminy na 2021 r. oraz **uchwałę Nr XVIII/153/2020** w sprawie obniżenia kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna, przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy na 2021 r. Na mocy uchwał obniżone zostały wszystkie ustawowe wysokości stawek podatkowych do wy-

sokości obowiązującej w roku bieżącym. W tej kwestii radni byli jednomyślni.

Z uwagi na koniec roku, uchwalony został również Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 (**Uchwała Nr XVIII/156/2020**) oraz Program Współpracy Gminy Turośń Kościelna z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2021 r. (**Uchwała Nr XVIII/157/2020**).

Podczas obrad radni po raz kolejny zajęli się tematem gospodarki odpadami komunalnymi. Przyjęto zmiany w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turośń Kościelna (**Uchwała Nr XVIII/154/2020**) oraz zmiany we wzorach deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (**Uchwała Nr XVIII/155/2020**).

Z uwagi na rozstrzygniętą procedurę przetargową na gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy oraz kwotę złożonej oferty konieczne było dostosowanie wysokości stawek za odbiór śmieci, które umożliwiłyby zbilansowanie systemu gospodarki odpadami. Mimo długotrwałej dyskusji oraz merytorycznych argumentów Radni Klubu Radnych Inicjatywa stosunkiem głosów osiem do siedmiu odrzucili projekt uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik na terenie Gminy Turośń Kościelna.

Treść wszystkich uchwał i imienne wyniki głosowania oraz interpelacje i zapytania składane przez radnych, są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Turośni Kościelnej oraz na stronie internetowej www.turoskoscielna.pl.

Paweł Kondracki

Gmina Turośń Kościelna otrzymała dotacje na budowę kanalizacji sanitarnej w Niewodnicy Kościelnej, Tołczach i Trypuciach

Rządowe wsparcie

Od czerwca br. gminy i powiaty mogą liczyć na, zaproponowane przez obecną administrację rządową, nowe wsparcie, dające możliwość dofinansowania lokalnych inwestycji. Po znakomicie funkcjonującym od 2018 r. Funduszu Dróg Samorządowych, dzięki któremu remonty i przebudowy lokalnych dróg ruszyły pełną parą, w 2020 r. pojawił się Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych – instrument finansowy wspierający w równym stopniu zarówno duże miasta, jak i mniejsze miejscowości.

Jak czytamy na stronie Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii, środki przekazane przez rząd można będzie wykorzystać na bliskie ludziom inwestycje, m.in. na infrastrukturę, budowę dróg czy żłobków i przedszkoli oraz inne niezbędne lokalnie działania.

W czerwcu mijającego roku Gmina Turośń Kościelna otrzymała pierwsze wsparcie – bon w wysokości 794.094 zł, który zostanie przeznaczony na wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej w Niewodnicy Kościelnej (kompleks obejmujący

rejon ulic: Działkowców, Topole i Bukowina) ze zrzutem ścieków do oczyszczalni w Turośni Kościelnej.

Na początku grudnia został rozstrzygnięty drugi nabór wniosków do RFIL, prowadzony w formie konkursowej. Trwał on do 30 września, a na etapie oceny brano pod uwagę m.in. takie kryteria jak: kompleksowość planowanych inwestycji, uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju czy liczba osób korzystających z planowanej inwestycji. Gmina Turośń Kościelna złożyła dwa wnioski na realizację zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie części wsi Tołcze i Trypucie” oraz „Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Barszczówka”. Ze względu na fakt, iż pierwsza z ww. inwestycji zaspokoi potrzeby większej ilości odbiorców, to ona została wyżej oceniona i wybrana do dofinansowania. Gmina otrzymała wsparcie w wysokości 800 tys. zł. Głównym celem projektu, aplikowanego przez Gminę, jest zwiększenie dostępności ludności z miejscowości Tołcze i Trypucie do systemu gospodarki wodno-ściekowej. Szacuje się, że całkowita wartość inwestycji wyniesie ok. 1,258 mln zł.

Dzięki dotacji z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, z nowej infrastruktury skorzysta ok. 120 mieszkańców Niewodnicy Kościelnej.

W przyszłym roku możliwy będzie zakup nieruchomości w Turośni Kościelnej

Działki gminne na sprzedaż

Na początku 2021 r. Gmina planuje ogłoszenie kolejnego przetargu na sprzedaż działek położonych na terenie miejscowości Turośń Kościelna. Działki zlokalizowane są w okolicach ulic: Akacjowej, Leśnej, Jarzębinowej, Felkowo, Malinowej czy Lnianej. Każda z nich ma możliwość podłączenia się do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i energetycznej. Wszystkie nieruchomości przeznaczone do sprzedaży, w tym rejonie, objęte są miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – Uchwała Nr XXVII/206/09 z 24 września 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Turośń Kościelna, gm. Turośń Kościelna.

Turośń Kościelna jest miejscowością bardzo atrakcyjną pod względem mieszkalnictwa, czy rozwoju usług. Zlokalizowane są tu takie instytucje jak m.in. Urząd Gminy wraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, Ośrodek Zdrowia, Zespół Szkół, Filia Poczty Polskiej oraz duży zakład mięsny i sklepy spożywcze. Ponadto miejscowość jest dobrze skomunikowana ze stolicą województwa – Białymstokiem – poprzez funkcjonujący transport publiczny oraz dzięki zmodernizowanej drodze wojewódzkiej Nr 678 i 682.

Zachęcamy do śledzenia naszej strony internetowej oraz Biuletynu Informacji Publicznej.

źródło: turoskoscielna.e-mapa.net

Rok 2021 również pod znakiem inwestycji

Ambitne plany

Plany Gminy na 2021 r. są równie ambitne, jak te zrealizowane w 2020 r. Na początku roku, jak tylko warunki pogodowe będą sprzyjające, rozpoczną się inwestycje drogowe: przebudowa ul. Polnej w Niewodnicy Kościelnej (na odcinku od ul. Dąbrowskiego do ul. Słonecznej) oraz przebudowy dróg gminnych w Borowskich Żakach w Trypuciach (koło PSZOK). Umowy na roboty budowlane zostały podpisane, a wykonawcy czekają na wejście na plac budowy. Przebudowa drogi w Stoczkach jest prawie na ukończeniu, dlatego też w 2021 r. zostaną do wykonania tylko prace porządkowe. W wyniku realizacji inwestycji drogi gminne w Trypuciach i Borowskich Żakach będą miały nowe nawierzchnie asfaltowe, natomiast w Stoczkach oraz w Niewodnicy Kościelnej – z kostki brukowej. Ponadto, zostaną wykonane zjazdy, pobocza oraz nowe oznakowanie. Realizacja przedmiotowych inwestycji jest dofinansowana w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Ponadto, w 2021 r. zaplanowano sporządzenie dokumentacji projektowych na przebudowę ul. Słonecznej w Baciutach, ul. Chmielnej, Sosnowej i Myśliwskiej w Niewodnicy Kościelnej, ul. Szkolnej w Turośni Dolnej oraz dróg gminnych w miejscowości Borowskie Skórki i Baciuty-Kolonie.

Wkrótce dowiemy się, czy Gmina Turośń Kościelna uzyska wsparcie na montaż odnawialnych źródeł energii dla mieszkańców. Na ostatniej prostej jest ocena złożonych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego wniosków

Gmina Turośń Kościelna czeka na rozstrzygnięcie naboru na dofinansowanie instalacji OZE.

o dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej V. Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii. Jeżeli Gmina otrzyma wsparcie, mieszkańcy będą mieli możliwość ubiegania się o granty na instalację kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych.

Na 2021 r. planowanych jest również szereg mniejszych, ale równie istotnych inwestycji, m.in. rozbudowa kolejnych odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnych na terenie Gminy, rozbudowa oświetlenia ulicznego, czy zagospodarowanie działek gminnych na cele sportowo-rekreacyjne. Wszystkie zaplanowane inwestycje mają na celu poprawę jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców naszej gminy.

TEKSTY: KAMIL DOBRZYŃSKI, ZDJĘCIA: KD/EW/BK/AP

Inwestycje gminne

Rok 2020 pomimo pandemii Covid-19 i związanymi z nią ograniczeniami, był bogaty w wiele znaczących inwestycji.

Termomodernizacja

Gmina Turośń Kościelna od kilku lat konsekwentnie realizuje inwestycje wdrażające elementy gospodarki niskoemisyjnej, również jeśli chodzi o budynki użyteczności publicznej na terenie gminy. Pierwszy etap pn. „Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej” zrealizowano w 2019 r.

W jego wyniku, m.in. w pięciu świetlicach wiejskich zostały zainstalowane pompy ciepła. Kolejnym etapem było zrealizowane w br. zadanie, w ramach którego zostały odnowione ostatnie cztery świetlice oraz siedziby OSP w: Iwanówce, Chodorach, Borowskich Michałach i Borowskich Ciborach. Zakres prac obejmował m.in. docieplenie stropodachu wraz z wymianą poszycia dachowego, docieplenie ścian zewnętrznych, istniejących kominów i podłóg, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej zewnętrznej i wewnętrznej, wymianę instalacji elektrycznej i wymianę oświetlenia na energooszczędne, wykonanie instalacji c.w.u., c.o. i rekuperacji oraz remont pomieszczeń wewnątrz budynków. Przeprowadzone inwestycje wpłyną na zwiększenie efektywności energetycznej budynków, zmniejszeniu ulegnie zapotrzebowanie i zużycie energii cieplnej. Realizacja inwestycji była możliwa przy wsparciu środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość wyniosła: 2.767.500 zł, natomiast dofinansowanie: 895.530,90 zł.

Od maja mieszkańcy Niewodnicy Koryckiej mogą korzystać z wyremontowanej ul. Piaskowej.

Nowe drogi

W 2020 r. wykonano prace związane z przebudową ul. Strażackiej w Turośni Kościelnej oraz ul. Piaskowej w Niewodnicy Koryckiej. Pierwsza, dotychczas żwirowa, z licznymi ubytkami ulica, w wyniku przeprowadzonej inwestycji, uzyskała jezdnię o nawierzchni bitumicznej. Dodatkowo zakres prac obejmował budowę zjazdów wraz z przepustami oraz nowe oznakowanie. Piaskowa w Niewodnicy Koryckiej uzyskała nawierzchnię z kostki betonowej.

Realizacja obu inwestycji była możliwa przy uzyskaniu dofinansowania w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Powiat Białostocki także otrzymał dofinansowanie w ramach ww. funduszu. Dlatego też przy współfinansowaniu wkładu własnego przez Powiat Białostocki i Gminę Turośń Kościelna po połowie, zostaną przebudowane drogi powiatowe w Bojarach (II etap) – inwestycja już w realizacji, i Dołkach – realizacja zaplanowana na 2021 r.

Ponadto w 2020 r. Powiat Białostocki rozpoczął przebudowę z rozbudową drogi powiatowej nr 1543B (ul. Topole) w Niewodnicy Kościelnej na odcinku od ul. Dąbrowskiego do ul. Trakt Napoleoński ze zjazdami z budową i przebudową infrastruktury technicznej. W wyniku zrealizowanej inwestycji, która ostatecznie zostanie ukończona w 2021 r., jezdnie już ma nawierzchnię z betonu asfaltowego, zaś chodniki będą wykonane z kostki betonowej. Ww. zadanie zostało wykonane przy wkładzie zarówno Powiatu, jak i Gminy, zgodnie z przyjętą zasadą o współfinansowaniu inwestycji w zakresie dróg powiatowych (50/50%) oraz dodatkowo z budżetu państwa.

Na części ul. Strażackiej w Turośni Kościelnej zamontowano nowe lampy.

Ogrodzenie Zespołu Szkół w Turośni Kościelnej

W wakacje powstało nowe ogrodzenie przy Zespole Szkół w Turośni Kościelnej od strony drogi powiatowej (ul. Białostocka). W toku przeprowadzonego postępowania przetargowego wykonawcą zadania była firma Mokabo Marcin Granaszewski z siedzibą w Łapach. Inwestycja obejmowała wykonanie fundamentów, ogrodzenia, furtki oraz bramy przesuwnej, a jej realizacja wpłynie nie tylko na estetykę, ale także na poprawę bezpieczeństwa dzieci korzystających z terenów przyszkolnych. Wartość przedsięwzięcia to 168.671,13 zł.

Rozbudowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych

W 2020 r. na terenie naszej Gminy wykonano łącznie 2.098 mb sieci wodociągowej oraz 601 mb kanalizacji sanitarnej. Inwestycjami zostały objęte następujące miejscowości: Niewodnica Kościelna, Tołcze, Iwanówka, Zalesiany i Markowszczyzna. Całkowita wartość ww. inwestycji wyniosła ponad pół miliona złotych.

Rozbudowa oświetlenia ulicznego

Mając na uwadze bezpieczeństwo w ruchu drogowym mieszkańców i osób przyjezdnych Gmina zamontowała łącznie 26 nowych lamp na terenie następujących miejscowości: Baciuty Kolonie, Markowszczyzna, Niewodnica Korycka, Baciuty, Czaczki Wielkie, Niewodnica Kościelna, Iwanówka, Tołcze, Barszczówka, Trypucie, Zawady, Czaczki Małe, Turośń Kościelna i Zalesiany. Łączny nakład finansowy na realizację inwestycji ww. zakresie wyniósł ponad 136 tys. zł.

Dominuje oświata

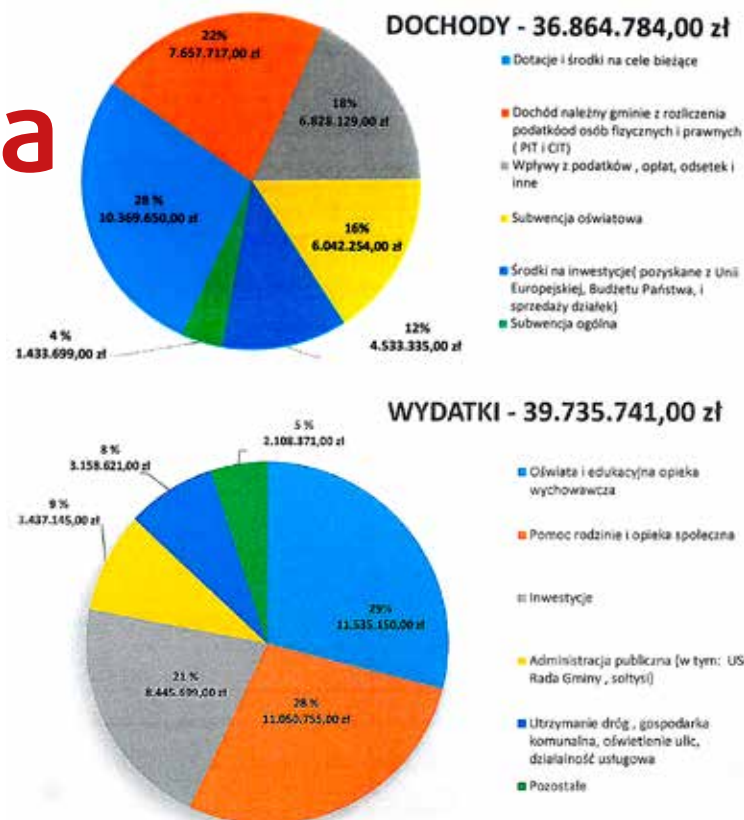
Wójt Gminy zarządzeniem z 12 listopada 2020 r. przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej i Radzie Gminy projekt budżetu na 2021 r. wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową.

Dochody budżetu zostały zaplanowane na kwotę 36.864.784 zł, a wydatki na 39.735.741 zł. Priorytetem, w zakresie planowania wydatków bieżących, było wykonanie ustawowych zadań oświatowych, zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń gminnej infrastruktury technicznej, społecznej oraz zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców. Wydatki bieżące ustalono przy generalnym założeniu utrzymania co najmniej dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych przez gminę na rzecz mieszkańców.

Dominującymi wydatkami w roku 2021 w budżecie Gminy będą wydatki związane z finansowaniem zadań oświatowych. Planowana kwota subwencji oświatowej w budżecie Gminy Turośń Kościelna na 2021 rok wynosi 6.042.254 zł, natomiast środki na wydatki bieżące zadań oświatowych subwencionowanych zaplanowano w wysokości 9.279.208 zł. Subwencja oświatowa pokrywa 65 % tych wydatków, pozostałą część czyli kwotę 3.236.954 zł, Gmina zabezpiecza z dochodów własnych.

Głównym czynnikiem decydującym o wyborze zadań inwestycyjnych są środki zewnętrzne z Unii Europejskiej i budżetu państwa. **Zadania inwestycyjne wraz z rezerwą celową na zadania inwestycyjne to kwota 8.445.699 zł, co stanowi 21,25% budżetu.** Planowane zadania inwestycyjne w 2021 r. przedstawia tabela.

W budżecie na rok 2021 dochody bieżące zaplanowano w wysokości 32.331.449 zł, wydatki bieżące w kwocie 31.290.042 zł, różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi wynosi 1.041.407 zł i stanowi nadwyżkę operacyjną (Gmina spełnia wymagania określone przepisami art. 242 ustawy o finansach publicznych). Występowanie nadwyżki operacyjnej świadczy, iż Gmina jest w stanie pokryć swoje wydatki bieżące, dochodami

bieżącymi oraz posiada nadwyżkę środków, którą może przeznaczyć na nowe przedsięwzięcia inwestycyjne.

Z przedłożonego projektu budżetu wynika, iż zadłużenie na koniec 2021 r. będzie wynosić 20,21% planowanych dochodów budżetowych. Wskaźnik spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek w 2021 r. wyniesie 2,94 %, przy dopuszczalnym poziomie 17,71 % w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy.

oprac. Elżbieta Ożarowska

PLANOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE W ROKU 2021

Nr	Opis zadania inwestycyjnego	Kwota (zł)
1	Rozbudowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie gminy	545.000,00
2	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenie części miejscowości Niewodnica Kościelna	42.670,00
3	Opracowanie szczegółowej koncepcji skanalizowania miejscowości Niewodnica Korycka	15.000,00
4	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1555B przez wieś Dołki	265.249,00
5	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1532B Bojary - przystanek kolejowy	418.697,00
6	Przebudowa drogi gminnej Nr 106682B ul. Polnej w Niewodnicy Kościelnej na odcinku od ul. Dąbrowskiego do ul. Słonecznej	1.009.023,00
7	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Borowskie Żaki	1.185.350,00
8	Przebudowa drogi gminnej Nr 106668B w miejscowości Stoczki	807.756,00
9	Przebudowa drogi gminnej Nr 106661B w miejscowości Trypucie na odcinku 307 mb od skrzyżowania z drogą powiatową Nr 1547B	494.326,00
10	Wykonanie dojazdu do działki gminnej w Niewodnicy Kościelnej	40.000,00
11	Przebudowa ul. Słonecznej w Baciutach - dokumentacja projektowa	46.740,00
12	Przebudowa ul. Chmielnej, Sosnowej i Myśliwskiej w Niewodnicy Kościelnej - dokumentacja projektowa	66.420,00
13	Przebudowa ul. Szkolnej w Turośni Dolnej - dokumentacja projektowa	41.820,00
14	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Borowskie Skórki - dokumentacja projektowa	5.000,00
15	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Baciuty-Kolonia - dokumentacja projektowa	39.360,00
16	Rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne	70.000,00
17	Eko-Gmina Turośń Kościelna - grant na odnawialne źródła energii	1.297.400,00
18	Montaż odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Turośń Kościelna	1.297.400,00
19	Rozbudowa oświetlenia na terenie gminy Turośń Kościelna	35.000,00
20	Rozbudowa oświetlenia na terenie gminy Turośń Kościelna (fundusz sołecki 110.580,00zł)	110.580,00
21	Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Borowskich Michałach	390.017,00
22	Opracowanie dokumentacji projektowej stadionu w Turośni Kościelnej	40.000,00
23	Zagospodarowanie działek gminnych na cele sportowo - rekreacyjne (fundusz sołecki)	182.891,00

Odpady a sprawa „Gminy”

System gospodarki odpadami komunalnymi na przestrzeni lat uległ znacznym zmianom. Do 2013 r. właściciele nieruchomości mieli obowiązek zawierania umów na odbiór odpadów bezpośrednio z firmą świadczącą usługi odbioru odpadów komunalnych. Od 2014 roku obowiązek zorganizowania systemu gospodarki odpadami przeniesiony został na gminy. Zadaniem gminy było wyłonienie wykonawcy oraz zapewnienie jego wynagrodzenia, pochodzącego z opłat pobieranych od mieszkańców.

We wrześniu 2019 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmieniająca w sposób istotny zasady segregacji odpadów komunalnych.

Wiedząc o planowanych zmianach ustawy, w sierpniu 2019 r. Gmina Turośń Kościelna ogłosiła przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów na 2020 r., jeszcze na starych zasadach. Dzięki takiemu rozwiązaniu, mieszkańcy naszej Gminy, w przeciwieństwie do gmin ościennych, uniknęli podniesienia opłat na rok 2020. Należy zaznaczyć, że ostatnia podwyżka za odpady była wprowadzona w naszej Gminie w lutym 2018 r.

Zmiany w 2021 r.

Rok 2021 będzie rokiem przełomowym w systemie gospodarki odpadami, z uwagi na zmiany wprowadzone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Dlatego też, wszystkie gminy zobowiązane są dostosować przepisy prawa lokalnego do zapisów obowiązującej ustawy.

Jedną z istotnych zmian, z punktu widzenia mieszkańców, jest wprowadzenie obowiązku segregacji odpadów komunalnych. Brak ich segregowania skutkować będzie podwyższeniem opłaty trzykrotnie.

Ważnym aspektem zmian w ustawie jest również zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów zmieszanych (niesegregowanych) i odpadów biodegradowalnych. Od stycznia 2021 r. frakcje te w miesiącach od kwietnia do października, będą odbierane nie rzadziej, niż raz na dwa tygodnie.

Od nowego roku rozliczenie pomiędzy gminą a firmą odbierającą odpady dokonywane będzie na podstawie rzeczywistej ilości odebranych odpadów. Z systemu gminnego wyłączone zostaną nieruchomości niezamieszkałe a ich właściciele będą obowiązani do zawarcia indywidualnej

umowy na odbiór odpadów komunalnych. Rejestr firm, z którymi można zawrzeć umowę dostępny jest na stronie www.turosnskoscielna.pl w zakładce „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”.

W związku ze zmianą metody wyliczania opłat za śmieci, zmienia się również wzór deklaracji na odpady komunalne. Od 1 stycznia 2021 r. każdy właściciel nieruchomości będzie zobowiązany złożyć nową deklarację.

Słowo o przetargu

Przygotowując się do przeprowadzenia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów na przyszły rok, z uwagi na wysoką wartość zamówienia, Gmina zobowiązana była do zastosowania procedury unijnej, trwającej minimum 35 dni. Już w sierpniu br. przygotowano projekty uchwał dostosowane do nowelizacji przepisów ustawy z września 2019 r. Nad projektami uchwał 31 sierpnia obradowała komisja budownictwa, a 2 września komisja budżetowa. Obie komisje przyjęły proponowane projekty. Zmiany obejmowały dostosowanie przepisów do znowelizowanej ustawy oraz zwiększenie opłat o około 20%, wynikające ze zwiększonej częstotliwości odbioru odpadów. Projekty uchwał, dotyczące gospodarowania odpadami, miały być procedowane na sesji Rady Gminy zaplanowanej na 3 września 2020 r, jednak bez rzeczowego uzasadnienia, decyzją większości Radnych (głosami osiem do siedmiu) Klubu Radnych Inicjatywa, zostały zdjęte z porządku z obrad. Bojkot Radnych uniemożliwił wszczęcie procedury przetargowej.

23 października, na kolejnej sesji Rady Gminy, Wójt Gminy przedstawił radnym projekty uchwał w niezmienionej treści. Rada Gminy przyjęła przedstawione uchwały, dotyczące gospodarki odpadami, obniżając jedynie stawki opłat do wysokości porównywalnej z obowiązującą w 2020 roku.

Zaproponowana przez radnych z Klubu Radnych Inicjatywa wysokość stawek za odpady nie była adekwatna do nowego, obowiązującego od 2021 roku, rozszerzonego zakresu gospodarki odpadami. Przyjęcie uchwał dostosowanych do znowelizowanej ustawy umożliwiło Gminie ogłoszenie 6 listopada 2020 r. przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na rok 2021.

W przetargu wpłynęły dwie oferty, które otwarto w dniu 10 grudnia o godz. 14:15. Zło-

żone oferty opiewały na kwotę: MPO Sp. z o.o. 2,090 mln zł; PUA „ASTWA” Sp. z o.o. 2,667 mln zł. Należy zwrócić uwagę na ogromną różnicę cenową pomiędzy kwotą w wysokości 946 tys. zł jaką Gmina zapłaci wykonawcy za rok 2020, a wysokością ofert złożonych w przetargu.

Debata nad stawkami opłat

Niezwłocznie, po otwarciu ofert przygotowano Radzie Gminy projekt uchwały z propozycją stawek za odpady komunalne w wysokości uwzględniającej najniższą ofertę z przetargu oraz umożliwiającą zbilansowanie roczne systemu gospodarki odpadami. Należy pamiętać, że najniższa oferta dwukrotnie przewyższa kwotę jaką Gmina prognozowała ogłaszając przetarg. Zasugerowana podwyżka była przedmiotem dyskusji Radnych na komisji budownictwa i komisji budżetowej, których posiedzenie odbyło się 10 grudnia o godz. 16. Podczas obrad połączonych komisji, Wójt przedstawił propozycję, aby na tym etapie wprowadzić częściową podwyżkę opłat, a po upływie kilku miesięcy dokonać analizy bilansowania systemu, która będzie bezpośrednio wynikała z ilości odebranych w tym okresie odpadów i na tej podstawie podjąć dalsze decyzje. Zarówno projekt uchwały, jak i przedstawiona propozycja zostały odrzucone przez część Radnych, co skutkuje koniecznością unieważnienia postępowania i udzielenia zamówienia z wolnej ręki. Powyższe działania skutkują ryzykiem nieprawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Gminy.

Podobna sytuacja miała również miejsce 11 grudnia, na XVIII sesji Rady Gminy. Mimo długotrwałej dyskusji oraz przedstawionych przez Wójta wielu merytorycznych argumentów, Radni Klubu Radnych Inicjatywa po raz kolejny zagłosowali za odrzuceniem projektu uchwały.

Brak rozstrzygnięcia kwestii wysokości stawek nie rozwiązuje problemu, a jedynie odsuwa go w czasie, powodując ryzyko dodatkowych skutków, niekorzystnych dla mieszkańców. Bowiem analizując ceny usług w ramach postępowań przetargowych prowadzonych w naszym regionie oraz mając na uwadze fakt udostępnienia wartości ofert złożonych w pierwszym postępowaniu należy wskazać, iż istnieje realne zagrożenie wzrostu cen w kolejnym przetargu.

**Marek Klepacki
Paweł Kondracki**

WYDATKI BIEŻĄCE

W strukturze wydatków bieżących (31.290.042 zł), dominują wydatki na:	kwota	udział w całości
Oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą	11.535.150 zł	36,87%
Pomoc rodzinie i opiekę społeczną	11.050.755 zł	35,32%
Urząd gminy, USC, radę gminy, diety i inkaso softysów	3.437.145 zł	10,98%
Bieżące utrzymanie dróg, gospodarkę komunalną, odbiór odpadów komunalnych oraz oświetlenie uliczne	3.158.621 zł	10,09%
Pozostałe zadania bieżące	2.108.371 zł	6,74%

Międzynarodowy Dzień Pisania Listów w Szkole Podstawowej w Turośni Dolnej

Interesująca korespondencja

Uczniowie klasy II Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Turośni Dolnej nawiązali kontakt korespondencyjny z rówieśnikami z Kowar – miasta leżącego na Dolnym Śląsku. Pomysł zrodził się w związku z Międzynarodowym Dniem Pisania Listów, który przypadał 9 października. Uczniowie wspólnie z wychowawczynią postanowili uczcić to święto poprzez nawiązanie korespondencji listownej z uczniami klasy II ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Kowarach.

Dokładnie 9 października dzieci wspólnie napisały list skierowany do kolegów z drugiego końca Polski. Dodatkowym zadaniem, w którym mogli wykazać się wszyscy uczniowie, było zapisanie powitalnych widokówek z naszego regionu.

Uczniowie naszej szkoły z niecierpliwością oczekiwali na odpowiedź. Po dłuższym czasie, do szkoły w Turośni Dolnej przyszedł list! Dzięki niemu dzieci mogły lepiej poznać nowych kolegów i ich wychowawczynię z Dolnego Śląska. Cała klasa dostała serdeczne zaproszenie, aby wybrać się na wycieczkę szkolną do Kowar. Niewykluczone, że kiedyś taka wycieczka się odbędzie. Obecnie uczniowie szykują się do wysłania kolejnego listu oraz pocztówek bożonarodzeniowych do nowych przyjaciół.

Dzięki takiej formie lekcji dzieci w praktyczny sposób nauczyły się jak pisać listy: zapisały indywidualne pozdrowienia na pocztówkach oraz utrwaliły umiejętność adresowania korespondencji. Zajęcia, oprócz walorów edukacyjnych, zapewniły wszystkim mnóstwo pozytywnych emocji oraz mamy nadzieję, że przyjaciół na lata. Zachęcamy wszystkich do pięknej tradycji pisania listów oraz przesyłania pocztówek, zwłaszcza w świątecznym okresie.

Tekst i zdjęcie: Anna Nieścierewska

Uczniowie klasy II otrzymali pocztówki oraz mnóstwo folderów, mapek i zdjęć Kowar. Jak się okazało, jest to miejscowość turystyczna leżąca tuż przy Karpaczu.

Uczennica SP w Turośni Dolnej nagrodzona w konkursie poetyckim

Ogólnopolskie wyróżnienie

Haniu, wielkie gratulacje! Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, tym bardziej jesteśmy dumni, że to właśnie uczennica naszej szkoły zdobyła w nim II miejsce.

Niezmiernie miło nam poinformować, iż uczennica klasy II Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Turośni Dolnej – Hanna Konopko zdobyła II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim „Jesień”, zorganizowanym przez Szkołę Podstawową nr 17 w Koszalinie.

Konkurs adresowany był do uczniów klas I-III szkół podstawowych z całej Polski. Polegał na stworzeniu pracy konkursowej – wiersza z dowolną interpretacją tematu. Wszystkim uczestnikom konkursu bardzo dziękujemy za udział i życzymy dalszych sukcesów.

Tekst i zdjęcie: Anna Nieścierewska

Uczniowie SP w Tołczach od najmłodszych lat uczą się nowych technologii

Cyfrowa edukacja

Już od ubiegłego roku uczniowie klasy III Szkoły Podstawowej im. Leonarda Prystroma w Tołczach biorą udział w projekcie organizowanym przez Fundację Orange pt. „MegaMisja”.

Mali informatycy uczą się funkcjonować w przestrzeni wirtualnej z zachowaniem zasad, wartości i szacunku do drugiego człowieka. W ostatnim czasie przyłączyli się również do platformy Microsoft Teams. Od najmłodszych lat uczą się kodowania, obsługi programów komputerowych oraz nagrywają filmiki, w których każdy z nich może pokazać cząstkę siebie. To wrażliwe, ale i silne dzieciaki – w trudnych momentach potrafią się jednoczyć i dbać o siebie wzajemnie. W dzisiejszych czasach, połączenie empatii i opanowanie nowych technologii dla młodszych uczniów to MegaMisja.

Joanna Czyżewska

Międzynarodowy Projekt Edukacyjny w Przedszkolu Samorządowym w Turośni Kościelnej

Piękna nasza Polska cała

Od września 2020 r. przedszkolaki z Przedszkola Samorządowego w Turośni Kościelnej biorą udział w kolejnej edycji Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego „Piękna Nasza Polska Cała”, nad którym patronat objęło m.in. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Autorem i koordynatorem projektu jest nauczyciel Miejskiego Przedszkola nr 2 im. Juliana Tuwima w Aleksandrowie Łódzkim. Podejmowane w ramach projektu działania wzmacniają u najmłodszych poczucie radości i dumy z bycia Polakiem. Wspierają jednocześnie wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, poznanie historii państwa polskiego i symboli narodowych oraz uwarunkowania na piękno, folklor i tradycję Polski. Każda z pięciu grup realizuje założenia projektu dostosowując je do poziomu możliwości psychofizycznych dzieci.

W ciągu dwóch miesięcy założyliśmy w placówce kącik o tematyce patriotycznej i wzięliśmy udział w Narodowym Śpiewaniu Hymnu. Wykonaliśmy także fotobudkę postaci w podlaskich strojach ludowych i przeprowadziliśmy zawody sportowe pod hasłem „Biało-czerwoni”. Dzieci z najstarszej grupy brały aktywny udział w „Porankach patriotycznych” poszerzając swoje wiadomości na temat Polski. Sześcioletki poznały też te bardziej i mniej znane piosenki patriotyczne oraz tradycyjne zabawy ludowe.

Kolejne miesiące realizacji projektu przyniosą ciekawe doświadczenia. W styczniu wykonamy regionalną potrawę według przepisu babci.

Każda z przedszkolnych grup przygotowała inscenizację z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Na zdjęciu dzieci z grupy „Gwiazdeczki”.

W marcu przeprowadzimy konkurs recytatorski pod hasłem „Każdy przedszkolak to mały Polak”. Także wiosną narysujemy kredą na boku największą laurkę dla naszej miejscowości. W kwietniu zorganizujemy „Tydzień Legend i Baśni Polskich”, a w maju bieg pod hasłem „Biegnij Niepodległa”. Dzieci wykonają wspólnie herb Gminy Turośń Kościelna i grę planszową „Gramy

w biało-czerwone”, zasadzą drzewo pamięci „Piękna Niepodległa”, a „W starym kinie” poznają dobranocki, które oglądali ich rodzice. Propozycji zadań do zrealizowania jest dużo, są one różnorodne i atrakcyjne zarówno dla dzieci, jak i nauczycieli. Zaletą projektu jest także to, iż wychowawcy mogą realizować autorskie pomysły.

Tekst i zdjęcie: Monika Bibułowicz

Doposażenie szkół z terenu Gminy Turośń Kościelna w sprzęt komputerowy

Ogólnopolska Sieć Edukacyjna

Placówki oświatowe z terenu Gminy Turośń Kościelna biorą udział w Programie Ministerstwa Edukacji Narodowej „Szkolne Pakiety Multimedialne”. Program wspiera samorządy w działaniach, wynikających z ograniczenia funkcjonowania szkół, spowodowanego pandemią Covid-19.

Ogólnopolska Sieć Edukacyjna, realizowana przez Naukową i Akademicką Sieć Komputerową – Państwowy Instytut Badawczy, daje szkołom możliwość podłączenia szybkiego, bezpłatnego, a co najważniejsze – bezpiecznego Internetu.

Szkoły w Turośni Dolnej, Turośni Kościelnej, Tołczach i Niewodnicy Kościelnej, oprócz wspomnianej usługi mobilnego dostępu do sieci internetowej, która będzie świadczona do końca roku szkolnego 2020/2021, otrzymają 25 tabletów z etui, klawiaturą i rysikiem. Dzięki programowi uczniowie będą mieli ułatwiony dostęp do narzędzi i materiałów, znajdujących się w Internecie. Pakiety wspomogą również proces kształcenia i rozwój kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży, uczących się w placówkach oświatowych na terenie naszej gminy. Trwa dystrybucja pakietów do szkół.

Agnieszka Popławska

Czytanie on-line w Gminnej Bibliotece Publicznej w Turośni Kościelnej

Internetowe spotkanie z książką

Od 5 listopada, w każdy czwartek, p. Alina – bibliotekarka spotyka się on-line z dziećmi z grupy „Chmurki” z Przedszkola Samorządowego w Turośni Kościelnej. Podczas pierwszego spotkania, z okazji Dnia Postaci z Bajek, Przedszkolaki wysłuchały opowiadania z książki Renaty Piątkowskiej „Ciekawe co będzie jutro?”, pt. „Dzień z Czerwonym Kapturkiem”.

**Alina Kowalczyk
zdjęcie: Bożena Bieryto**

W okresie pandemii, biblioteka działa w ograniczonym dla czytelników dostępie. Cieszymy się, że dzieci chętnie biorą udział w czytaniu on-line, w skupieniu słuchają i zadają mnóstwo ciekawych pytań.

Dla mieszkańców i środowiska

Funkcja wójta gminy, to duża odpowiedzialność. To dbałość o sprawne funkcjonowanie lokalnego samorządu. To też i satysfakcja, kiedy ludzie widzą pozytywne zmiany, doceniają pracę i motywują do służby. O tym, co dzieje się w gminie za sprawą jej władz i czy przez ostatnią dekadę z determinacją i konsekwencją wykorzystano możliwości i szanse.

Bożena Bieryło: 30 lat pracy w samorządzie, w tym równie dziesięć na stanowisku wójta. Ma Pan zatem ogromne doświadczenie. Proszę o nim opowiedzieć.

Grzegorz Jakuc: Niekiedy zastanawiam się, czy wypada mi przyznawać się do tego, że minęło już 30 lat mojego działania w administracji samorządowej i rządowej. W 1990 r., w tej sali (sala konferencyjna UG – przyp. red.), składałem ślubowanie jako radny I kadencji Rady Gminy Turośń Kościelna. Zaczynałem praktycznie od zera, nie mając wcześniej doświadczenia. Przemiany ustrojowe w latach 1989-1990, także te na gruncie administracji samorządowej i cały proces reorganizacji administracji terenowej, które stały się podwaliną prawdziwej instytucji samorządowej spowodowały moje zainteresowanie tematem. Dostałem szansę. W pierwszych dwóch kadencjach byłem radnym gminy, społecznym zastępcą wójta, członkiem zarządu. Dobrze pamiętam ten szereg spraw, z którymi się wtedy zetknęliśmy, problem wieloletnich zaniedbań, a przede wszystkim ogrom potrzeb. Wnikliwie obserwując zastaną rzeczywistość stwierdzam, iż to była przepaść i te 30 lat potwierdzają, że plany związane ze zmianą, reorganizacją samorządu, administracji były właściwe. Przez ten okres udało się wypracować wiele pozytywnych rozwiązań. Wykorzystanie funduszy z programów przedakcesyjnych i później już programów unijnych dało nadzieję na rozwój społeczno-gospodarczy gmin i regionów. Z perspektywy trzech dekad pracy w samorządzie i dziesięciu lat pełnienia funkcji wójta gminy dokładnie widzę, jak głęboko przez ten czas została pobudzona aktywność społeczna. Jednak oprócz sukcesów widzę też bólączki i wyzwania, z którymi musimy się mierzyć.

B.B.: Samorządy lokalne są traktowane jako organy władzy najbliższe obywatelom i zajmujące się podstawowymi dla nich kwestiami publicznymi. Jak ocenia Pan, na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat stan gospodarki gminnej, zakres zrealizowanych inwestycji, poziom usług społecznych?

G.J.: Rozpoczynając od tego, co udało nam się przez ten czas zbudować, warto uwzględnić budżety, którymi operowała gmina, uwzględniając oczywiście denominację środków. Dopiero to daje obraz skali postępu, rozwoju inwestycji. Dla porównania, taki bardzo oczywisty i dziś zupełnie prozaiczny przykład – dostęp do bieżącej zdrowej wody. W latach 90., gdy zaczynaliśmy pracę, tylko w dwóch miejscowościach na terenie gminy był wodociąg. Cały czas we znaki dawał się problem dróg, kanalizacji, system zagospodarowania odpadów komunalnych. Zmiany wchodziły

w poszczególnych dekadach, latach, kadencjach. Rzeczywistość zmieniała się w całej Polsce. To wymuszało kierunki działań i wypracowywanie modelu na szczeblach lokalnych. Wspomnę, iż w okresie dziesięciu lat mojej pracy byliśmy w kilku rankingach, wręcz w czołówce krajowej, w pozyskiwaniu środków na jednego mieszkańca. Jako „czołówkę” traktuję pierwszą setkę dwóch i pół tysiąca gmin. Wymagało to dużej pracy załogi, pracowników. Całego systemu nadzoru, odpowiedzialności, rozliczenia. O pełnym sukcesie decyduje nie tylko napisanie i zbudowanie, ale dochowanie celu, a co za tym idzie zwrot ewentualnych zabezpieczeń, np. w postaci weksli in blanco. Kolokwialnie mówiąc, zawsze zakładaliśmy, że się uda. Przy dobrej woli i z dużym doświadczeniem, a także z ogromną determinacją, praktycznie, gdzie tylko było to możliwe, korzystaliśmy z dofinansowania.

B.B.: Jak Pan postrzega rozwój gminy w tym czasie? Co powstało nowego, co odeszło do historii?

G.J.: Cóż... ocenę, na ile rozwój gminy jest zauważalny, pozostawiam mieszkańcom. A wracając do pytania, inwestowaliśmy przede wszystkim w poprawę i rozwój infrastruktury. Takim zupełnie nowym przedsięwzięciem jest proces wykorzystania rozproszonych źródeł energii, umownie nazwany OZE, czyli odnawialne źródła energii. To jest novum, które w zasadzie jeszcze kilka lat temu było zupełną abstrakcją, w wielu przypadkach zupełnie nie rozumianą. Dzisiaj na tej płaszczyźnie mamy ogromny postęp. Myślę, że szczególnie w naszej gminie, ilość zamontowanych instalacji jest znacząca. Staramy się o następne. Dziś nie trzeba już namawiać mieszkańców, że warto, że zmniejszamy emisję, chronimy środowisko, jak to było kilka lat temu. Do tego dochodzi aspekt ekonomiczny. Jeżeli te urządzenia powodują mniejsze wydatki, mniejsze kłopoty, wzrost standardów codziennego funkcjonowania, to do tego przekonywać nie trzeba. Technologia rozwija się w zaskakującym tempie. Staje się bardziej powszechna i spada jej cena, to otwiera przed nami mnóstwo nowych możliwości i nowych wyzwań. Chciałbym, aby nasza gmina stała się samowystarczalna energetycznie. Teoretycznie jest to możliwe i znam takie gminy w krajach sąsiednich. Niektóre samorządy są w tej chwili już nawet na poziomie nadwyżki energetycznej w stosunku do potrzeb. Ja na razie myślę o zbilansowaniu, żeby być samowystarczalnym. Kolejnym wyzwaniem będzie sposób magazynowania energii, który w tej chwili technicznie jest trudny i kosztowny, ale wierzę, że niebawem takie rozwiązania będą możliwe. Natomiast przemijającą rzeczą w sensie inwestycyjnym są wodociągi. Uważam, że nasza gmina, bodajże w drugiej kadencji była w pierwszej setce najszybciej zwodociągowanych gmin. W tej chwili mamy dosyć zoptymalizowany system uzdatniania wody. Po modernizacji są dwie stacje. Mogę powiedzieć, że chociaż na tę chwilę potrzeby mieszkańców są zaspokojone, to jednak przy tak intensywnym rozwoju zabudowy, sieć rozdzielcza niebawem będzie niewydolna. Nie możemy tego stracić z pola widzenia. Natomiast,

Grzegorz Jakuc, wójt gminy Turośń Kościelna w grudniu obchodzi 10-lecie pełnienia tej ważnej samorządowej funkcji.

jeżeli chodzi o drogi i kanalizację, ze względu na rosnące potrzeby, są to procesy ciągłe, nieustające, rozwojowe.

B.B.: Zatrzymajmy się na obecnej kadencji. Jak układa się współpraca z Radą Gminy? Co udało się zrealizować w przeciągu ostatnich dwóch lat?

G.J.: W tej kadencji ta współpraca niestety układa się różnie. Mogę powiedzieć, że trudno niekiedy dojść do porozumienia z Radą, w bardzo – wydawałoby się – oczywistych sprawach. To nie motywuje. Co do zrealizowanych przedsięwzięć, jesteśmy w końcowym etapie bieżącego okresu programowania. To, co z pewnością udało się wykonać, związane jest z rozwojem sieci dróg przy wsparciu środków z Funduszu Dróg Samorządowych. Również przy dobrej współpracy ze starostwem powiatowym, rokrocznie realizujemy kilka wniosków, dotyczących dróg powiatowych. Chodzi o to, aby drogi były w dobrym, bezpiecznym standardzie i to realizujemy w znacznie większym niż poprzednio zakresie. Myślę, że w całkiem nieodległym czasie będziemy szczytować tym, że w naszej gminie nie będzie żadnej drogi powiatowej nieutwardzonej i zdecydowana większość dróg gminnych takie utwardzenie będzie posiadała. Drugim takim elementem, który wykorzystaliśmy to były dotacje do instalacji OZE. Ubolewam nad małym wsparciem do gospodarki wodno-ściekowej. Ochrona wód, przyrody, klimatu jest bardzo istotnym obowiązkiem. Stwierdzam,

że z perspektywy na perspektywę, zmniejsza się dofinansowanie tych zadań, szczególnie dla gmin wiejskich. W przypadku środków pochodzących z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wykorzystaliśmy w tym okresie programowania pełną pulę 2 mln zł, a potrzeb nie ubywa.

B.B: Jakiej gminy chcą mieszkańcy?

G.J: Nowoczesnej, otwartej, wyposażonej we wszelkie usługi, komunikację, co też jest wielkim problemem społecznym w tym czasie. Na wiele rzeczy mamy wpływ, na wiele – bezpośrednio nie. Jednak wystarczy dążyć do tego, aby zmierzyć się z tym, co trudne a nawet niemożliwe. Do tego potrzebne jest wzajemne wsparcie Rady Gminy, pracowników, instytucji podległych oraz pomoc i życzliwość instytucji zewnętrznych.

B.B: Z założenia każde zamierzenie powinno kłaść nacisk na komunikację z mieszkańcami, bo to im, realizowane przez gminę inwestycje, mają służyć. W związku z tym, co dla wójta oznaczało czy oznacza funkcjonowanie w rygorach sanitarnych w czasie pandemii?

G.J: Pod tym względem sytuacja jest bardzo trudna. Fakt, że nie można spotykać się w pełnym gronie radnych, sołtysów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i mieszkańców wpływa negatywnie na to, że po pierwsze, tracimy wzajemny kontakt werbalny, więc trudno jest zrozumieć

potrzeby mieszkańców, po drugie, mieszkańcom być może niekiedy trudno zinterpretować działania, które podejmuje samorząd. Życzyłbym sobie, aby jak najszybciej sytuacja wróciła do normy. Wszelkie uwarunkowania, związane z zagrożeniem epidemicznym są w zasadzie kierowane do nas z zewnątrz. Nie mamy na to wpływu. Największy zakres potrzeb, moim zdaniem dotyka oświatę: nauczycieli, uczniów, rodziców. Jeżeli chodzi o funkcjonowanie urzędu od samego początku wprowadziliśmy pewne rygory, czyli ograniczyliśmy kontakty petentów z pracownikami urzędu. Działania miały charakter zapobiegawczy. Staramy się, aby wszystkie sprawy były na bieżąco załatwiane. Może bardziej zdalnie, przez korespondencję lub na stanowiskach, gdzie pracownicy merytoryczni mogą przy zachowaniu obostrzeń realizować zadania. Problemem jest ograniczona możliwość konsultacji, nadawanie kierunków działań. Utrudnieniem jest także to, że tylko część społeczeństwa korzysta z Internetu. W przypadku naszego urzędu, w ciągu tych dziewięciu miesięcy, poza pojedynczymi przypadkami, nie było zagrożenia epidemii. To potwierdza, że obostrzenia, które przyjęliśmy na siebie, okazały się dotychczas skuteczne.

B.B: Jak zatem wygląda najbliższa perspektywa?

G.J: Wielka niewiadoma. Jak obserwujemy dyskusje związaną z negocjacjami w sprawie

unijnego budżetu i jego dystrybucji, to w zasadzie jeszcze niewiele wiemy. Co prawda, sygnały z ostatnich dni są bardziej pocieszające i sądzę, że ta perspektywa zapowiada się w miarę optymistycznie. Ogromne środki są dedykowane w ramach wzrostu gospodarczego, związanego z okresem pandemii. Natomiast niepokojącym jest to, do czego byliśmy przygotowywani od wielu lat – czynnik zwiększenia kredytowania na rzecz zmniejszenia dotowania. Jeszcze nie wiemy, jak ten zakres wsparcia funduszy unijnych zostanie rozdysponowany na poszczególne resorty, branże, programy regionalne. Bierzymy udział w konsultacjach, więc mam nadzieję, że nasze wnioski i uwagi będą wzięte pod uwagę na tyle, by móc maksymalnie wykorzystać te fundusze dla dalszego rozwoju naszej Małej Ojczyzny.

B.B: Czego życzyć wójtowi naszej gminy w nadchodzącym, 2021 r.?

G.J: Spokój bym nie życzył, bo spokój może być złudny i uśpić. Współpracy z samorządem lokalnym, regionalnym, instytucjami, organizacjami. Rzetelnej pracy na rzecz wspólnego dobra i realizacji naszych pozornie niekiedy nierealnych wizji.

B.B: Zatem życzę, aby nowy rok był pomyślny w realizacji zawodowych zadań i obowiązków i dziękuję za rozmowę.

Jestem, jestem wśród Was. Tymi słowami z nocy betlejemskiej chce nam Dziecię powiedzieć o swojej miłości: kocham Was – dlatego Jestem wśród Was.

W tę piękną noc Narodzenia Pańskiego proszę mi pozwolić uczynić coś innego i przyjąć tę dziękczynną modlitwę czasu świętego jako życzenia płynące z serca mojego. „Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy zawsze składali dziękczynienie Tobie, miłosierny Ojczy, wszechmogący Boże, Królu wiecznej chwały. Dzisiaj w Jezusie Chrystusie, który jest światłością świata, objawiłeś wszystkim narodom tajemnicę naszego zbawienia. Gdy Syn Twój ukazał się na ziemi jako śmiertelny człowiek, obdarzyłeś nas na nowo udziałem w Jego nieśmiertelnej chwale. Dlatego niebo i ziemia z uwielbieniem śpiewają Tobie pieśń nową i my z wszystkimi zastępami Aniołów wysławiamy Ciebie...”

W Betlejem, mieście Dawidowym, narodził się Zbawiciel. Bóg zamieszkał wśród nas! Dzieląc się tą wielką radością, przesyłam Wam Drodzy Czytelnicy „Nowin Naszej Gminy”, Drodzy Parafianie, Bracia i Siostry w Chrystusie wraz z modlitwą najserdeczniejsze życzenia. Niech Boża Dziecina z objęć Swej Niepokalanej Matki błogosławi Wam na trud codziennego życia w tym trudnym okresie, który przeżywamy, niech obdarza radością i pokojem. Niech Chrystus, który narodził się raz z Maryi Panny, rodzi się zawsze w Waszych sercach, a Jego łaska niech Was przemienia i umacnia w wierze, nadziei i miłości.

ks. Tomasz Powichrowski,
proboszcz Parafii pw. św. Antoniego
Padewskiego w Niewodnicy Kościelnej

„Dzisiaj weselą się aniołowie na niebie
i radują się ludzie na ziemi, całe stworzenie
pełne jest świątecznego ruchu z powodu
narodzenia się w Betlejem Zbawiciela Pana.
Wszelki bowiem zachwyt idolami skończył
się i króluje odtąd już na wieki Chrystus.”
(stichera Wielkiego powieczera, ton 6)

Z okazji Świąt Narodzenia Pana
naszego Jezusa Chrystusa, życzę
wszystkim mieszkańcom Gminy
Turośń Kościelna, zdrowia, radości,
przewyciężenia trudnych momentów
życia i spojrzenia z nadzieją w przyszłość.

ks. Jarosław Józwiak,
proboszcz Parafii prawosławnej
pw. św. Mikołaja Cudotwórcy
w Topilcu

„Zawsze ilekroć uśmiechasz
się do swego brata i wyciągasz
do niego ręce jest Boże
Narodzenie...”

św. Matka Teresa z Kalkuty

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia,
bliskiego i serdecznego spotkania
z Nowonarodzonym Jezusem, niech
światło betlejemskiej stajenki rozprasa
wszelkie ciemności, przywraca wiarę
i nadzieję, a świąteczna atmosfera radości
i pokoju niech towarzyszy nam każdego
dnia w nadchodzącym Nowym Roku

życzy ks. Andrzej Rogoziński,
proboszcz parafii pw. Świętej Trójcy
w Turośni Kościelnej

Środki z konkursu profrekwencyjnego trafiły do ośmiu świetlic wiejskich

Aktywność społeczności doceniona

Remont kuchni, zakup zestawów nagłaśniających, wykonanie elewacji zewnętrznej – te i inne przedsięwzięcia Gmina Turośń Kościelna zrealizowała, dzięki otrzymanemu z budżetu Województwa Podlaskiego dofinansowaniu, w ramach „Pucharu Gmin” – konkursu, który miał zachęcić obywateli do oddania głosu w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Konkurs zakładał przyznanie pomocy finansowej, na realizację zadań w zakresie remontu lub wyposażenia świetlic, 10 samorządom województwa podlaskiego z największą procentową frekwencją podczas II tury wyborów. Dzięki mobilizacji mieszkańców, frekwencja w Gminie Turośń Kościelna wyniosła 72,39%, co pozwoliło nam znaleźć się w najlepszej dziesiątce.

Mając na uwadze wszystkie wnioski i potrzeby składane przez mieszkańców gminy nagrodę – dofinansowanie w kwocie 50 000 zł Gmina przeznaczyła na doposażenie lub remont ośmiu świetlic wiejskich. Największym

Dzięki remontowi elewacji świetlica w Czaczkach Wielkich zyskała nowy, estetyczny wygląd.

Tak, po remoncie, prezentuje się kucha świetlicy wiejskiej w Baciutach.

przedsięwzięciem zrealizowanym dzięki nagrodzie był remont sali głównej w niewodnickiej świetlicy, polegający na przebudowie konstrukcji sufitu, w celu poprawy akustyki. W ramach dotacji do świetlicy w Barszczówce, Baciutach i Trypuciach zakupione zostały zestawy nagłaśniające. Świetlica w Czaczkach Wielkich zyskała nową elewację, do świetlicy w Chodorach zakupiono stojak rowerowy, do Pomigacz firany. Świetlica w Trypuciach została doposażona także w zmywarkę, w świetlicy w Baciutach wyremontowano kuchnię, a do Topilca zakupiono kolumnę aktywną, projektor i ekran.

Tekst i zdjęcia: Paweł Kondracki

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turośni Kościelnej pamięta o członkach Klubu Senior+

Niespodzianki dla seniorów

Z racji panujących obostrzeń, spotkania Klubu Senior+ zostały zawieszane. W tym roku nie odbędzie się także klubowe spotkanie opłatkowe. W związku z tym, pracownicy GOPS-u w Turośni Kościelnej postanowili umilić seniorom przedświąteczny czas. Z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, jednak przede wszystkim – z dobrym słowem, odwiedzili ponad 20 domostw.

Niespodzianka się udała. Seniorzy nie kryli swego zdumienia. Każdy otrzymał świąteczny upominek: kalendarze, słodkości oraz kartki z życzeniami od wójta Gminy. Podczas spotkań popłynęła moc serdecznych życzeń – rozmowy z seniorami sprawiły pracownikom socjalnym wiele radości.

Maria Busłowska, zdjęcie: Agnieszka Popławska

Wszystkim Seniorom, życzymy zdrowych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia i, mamy nadzieję, do szybkiego zobaczenia!

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia, obfitości łask oraz radosnych chwil spędzonych w gronie najbliższych, jak również wszelkiej pomyślności i nieustającej wiary w lepsze jutro, w nadchodzącym Nowym Roku

życzą Właściciele i Pracownicy Zakładu Mięsnego „BOST” z Turośni Kościelnej

